

مطالعه ژنوتیپ ویروس در بیماران هپاتیت مزمن C در مشهد

* محمد رضا سروقد^۱، امین بجدی^۲، مهرداد فرخ‌نیا^۳، MD^۲، مصطفی جوانیان^۴ MD^۴

^۱دانشیار بیماری‌های عفونی، ^{۲،۳}متخصص بیماری‌های عفونی، ^۴آسیستان بیماری‌های عفونی

تاریخ دریافت: ۸۴/۵/۱ - تاریخ پذیرش: ۸۵/۷/۱۵

خلاصه

مقدمه: هپاتیت C با توجه به استفاده روزافزون از سوزن مشترک در میان معتادان تزریقی در ایران به صورت یک عفونت رو به افزایش در آمده است. ژنوتیپ ویروس نقش مهمی در تعیین مدت درمان و احتمال پاسخ به درمان دارد. اطلاعات محدودی در مورد فراوانی انواع ژنوتیپ این ویروس در نواحی مختلف ایران به خصوص شهر مشهد وجود دارد. این مطالعه با هدف بررسی شیوع ژنوتیپ ویروس در هپاتیت مزمن C انجام شده است.

روش کار: این تحقیق توصیفی در سال ۸۳ - ۱۳۸۲ در بیمارستان های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی مشهد انجام شده است. ۶۳ بیمار که هپاتیت C در آنها به روش RT-PCR اثبات شده مورد مطالعه قرار گرفتند. آزمایش ژنوتیپ در یک آزمایشگاه و توسط یک شخص پس از جدا کردن ژنوم ویروس با RT-PCR به روش پرایمر اسپسفیگ [۱] انجام شد و ژنوتیپ بدست آمده بر اساس عوامل خطر مبتلایان تجزیه و تحلیل شد. مشخصات فردی و نتایج آزمایشگاهی در پرسشنامه جمع آوری و با استفاده از آمار توصیفی و جداول توزیع فراوانی پردازش شد.

نتایج: شیوع نسبی ژنوتیپ‌های مختلف و ساب‌تایپ‌های آنها به صورت ژنوتیپ ۳ در ۵۲/۳٪ و ژنوتیپ ۱ در ۳۰/۱٪ و ژنوتیپ ۲ در ۱۵/۹٪ و نوع مختلط در ۱/۶٪ بود. شیوع نسبی ژنوتیپ به طور واضحی در بیماران هموفیلیک از سایرین متفاوت بود (در گروه هموفیلیک ۸۰٪ ژنوتیپ ۱ وجود داشت). ژنوتیپ ۳ در بیماران تالاسمیک، بیماران همودبالیزی، معتادان تزریقی و دهندگان خون به ترتیب ۶۶/۷٪، ۶۶/۶٪، ۵۵/۴۴٪ و ۴۶/۱۸٪ بود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج به دست آمده حدود دو سوم بیماران در گروهی هستند که پاسخ خوب درمانی دارند. ولی هیچگونه وجه مشخصه‌ای جهت افتراق این بیماران که نیاز به درمان کوتاه‌تر و مقدار کمتر دارو دارند وجود ندارد و همچنان جهت تعیین این گروه بایستی ژنوتیپ ویروس هپاتیت C مشخص گردد.

کلمات کلیدی: هپاتیت مزمن C، HCV، ژنوتیپ

*مشهد - بیمارستان امام رضا (ع)، بخش عفونی - نویسنده رابط

E.mail : amn-bjd@msn.com